

126

Eğlenceli Bilgi

COĞRAFYA

ÖZEL

GÖZÜPEK KAŞIFLER

ANITA GANERİ

YOLU BİLDİĞİNE
EMİN MİSİN?

BİLİM ÖDÜLLÜ
KİTAPLAR



Eğlenceli
Bilgi



Gözüpek Kâşifler

Anita Ganeri

Öğrenmenin pek çok yolu var ama

Eğlenceli Bilgi Dünyası gibisi yok!



İSTANBUL 2021

Gözüpek Kâşifler

Anita Ganeri

Yayın Yönetmeni
Yayın Koordinatörü
Editör
Kapak Uygulama

Savaş Özdemir
Tülay Öncü
Hüseyin Keleş
Sefer Koçan

7. Baskı
Uluslararası Seri No

Ocak 2021

TİMAŞ YAYINLARI

Adres Cağaloğlu, Alemdar Mah. Alayköşkü Cd. No:5
Fatih/İstanbul
Telefon (0212) 511 24 24
E-posta bilgi@eglencelibilgi.com

Baskı ve Cilt Sistem Matbaacılık
Sertifika No 16086
Adres Yılanlı Ayazma Sok. No:8 Davutpaşa-Topkapı/İstanbul
Tel (0212) 482 11 01



EĞLENCELİ BİLGİ YAYINLARI / ??
EĞLENCELİ BİLGİ DÜNYASI / COĞRAFYA / 119
KÜLTÜR BAKANLIĞI YAYINCILIK SERTİFİKA NO: 45587

© Anita Ganeri, 2003 (metin) & Mike Phillips, 2003 (resimleme)
© "Intrepid Explorers" orijinal adıyla Scholastic Ltd. (Londra) tarafından yayımlanan
bu kitabın Türkiye'deki tüm yayım hakları Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim
Şirketi'ne aittir. Tanıtım amacıyla yapılacak alıntılar dışında, hiçbir şekilde kopya
edilemez, çoğaltılamaz, yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

° Gözüpek Kâşifler

● Anita Ganeri

● Çeviren: Elif Kırıl

Anita Ganeri

Ödüllü Eğlenceli Coğrafya dizisinin yazarı Anita Ganeri, Hindistan-Kalküta doğumludur. Cambridge Üniversitesinde Fransızca, Almanca ve Hint araştırmaları eğitimi alan Ganeri, yayıncılık sektöründe editör ve yabancı haklar yöneticisi olarak çalışmıştır. Eğlenceli Coğrafya dizisinde onlarca kitabı olan Ganeri, coğrafya alanında yeni kitaplar hazırlamaya devam ediyor.

Yazarın Diğer Kitapları:

- Çılgın Havalarda
- Derin Okyanuslar
- Göllerin Suyu Çıktı
- Kasırga Avcıları
- Korkunç Volkanlar
- Kutuplarda İnecek Var
- Kızgın Yanardağlar
- İssiz Korsan Adaları
- Özgür Dağcının El Kitabı
- Tehlikeli Kutuplar
- Uçsuz Bucaksız Çöller
- Gözüpek Kâşifler
- Vahşi Hayvanlar
- Yorgun Dünyamız
- Yaşlı Dünyamız ve Depremler

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	7
GÖZÜPEK ESKİ KÂŞİFLER	13
ÇİLEKEŞ DENİZCİLER	30
ÇÖL KÂŞİFLERİ	66
ÇILGIN DAĞCILAR	97
KUTUP YOLCULARI	124
NEHİR GEZGİNLERİ	156
GÖZÜPEK ZAMANE KÂŞİFLERİ	165

Bu kitaptaki bazı detayların araştırılmasında, kaynak olarak Kraliyet Coğrafya Topluluğu koleksiyonlarından faydalanılmıştır. Kitap her yaş grubundan çocukları, yaşadıkları dünya ve onun oluşumu hakkında daha fazlasını öğrenmeye teşvik ediyor.

COĞRAFYA HİÇ BU KADAR ZEVLİ OLMAMIŞTI!

Judith Mansell

Eğitim Görevlisi (Royal Geographical Society)

GİRİŞ

Coğrafya kimi zaman bir karın ağrısı olabilir. Özellikle de coğrafya dersinde mideniz açlıktan zil çalıyor ve uykudan başınız düşüyorsa! Gözünüzde bir canlandırın... Sırada oturmuş, öğretmeninizin insanı uyutan monoton sesiyle anlattıklarını dinliyorsunuz...



* Tercüme edilmesi biraz güç ama, bu çetrefilli teknik terim, toprağın kümelenmiş, yani yumrulanmış haline denir. Anlayacağınız, coğrafya hocalarının bayıldığı akıllara zarar kelimelerden biri!

Sonra birdenbire uykuya dalıp kendinizi fantastik bir rüyanın ortasında buluveriyorsunuz. Ve işte rüyanız: Dünyaca ünlü bir kaşıfsınız ve daha önce hiç kimsenin başaramadığı

bir keşif gezisini başarıyla tamamlayıp geri dönmüşsünüz. Coğrafi olarak bilinmeyen, el değmemiş ürkütücü bir zirveye tırmanan ilk kişisiniz ve gazeteciler çılgınca sizi sorulara boğuyorlar.



Dünya ayaklarınızın altında. Şan, şöhret, papa, pul hepsi sizin... Ama tüm bu ilginin tadını çıkaramadan, aniden hiç de nazik olmayan bir tarzda uyandırılıyorsunuz. Öğretmeninizin gürleyen sesi (ve boynunuzda şiddetli bir ağrıyla) birden dünyaya geri dönüveriyorsunuz.



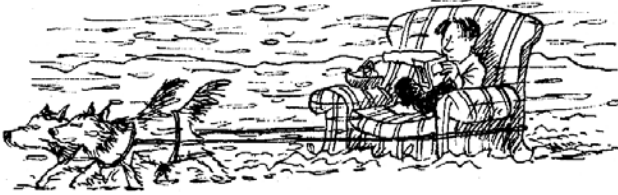
İnsanlar yüzyıllardır dünyanın en ücra köşelerine giderek, daha önce hiç kimsenin ayak basmadığı yerleri keşfettiler. Bu yolculuklarda kimileri aklını yitirdi, kimileri sağlığını, kimileri de feci hastalıklardan hayatlarını kaybetti. Diğer birçoğu da bu yolculuklarda yollarını kaybettiler ve tamamen kayıplara karıştılar. Peki onları bunu yapmaya iten neydi? İşin doğrusu, çoğu bu işin içine para yüzünden girdiler. Dünya üzerinde ticaret alanını genişletmeyi ve sandıklar dolusu para kazanmayı hayal ettiler. Bir kısmı ise yeni bir hayat kurabilecekleri topraklar aradılar, kimileri ise dinlerini başkalarına öğretip yaymak istediler. Fakat doğrusu çoğu berbat birer coğrafyacı ve bilim adamıydı. Tek istedikleri dünyayı görmek ve haritadaki boşlukları doldurmaktı.

Oysa şüphesiz bir kaşif olabilmek cesaret ister, fakat henüz bunun için yeterli cesarete sahip değilseniz, sakın umutsuzluğa kapılmayın. Eğlenceli Bilgi'nin iyi yanı evinizden dışarı adım atmadan, ünlü kaşiflerin ayak izlerini izlemenize imkan vermesi. Tamam, öyleyse neden en rahat koltuğunuzda geçip sırtınızı yaslayıp, elinize bir kase çerez ve bir kutu patlamış mısır alıp, hayatınızın yolculuğuna kendinizi hazırlamıyorsunuz. Bu kitapta nelerle mi karşılaşacaksınız?

- Dünyanın en azgın denizlerinde yolculuk yaparken, ölüm korkusuyla burun buruna gelecek,



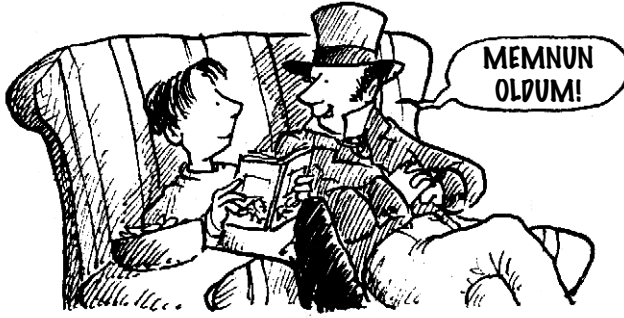
- Cesaret kırıcı kar fırtınalarında, dondurucu kutuplara ulaşmaya çabalayacak,



- Altın peşinde, nafile bir kovalamacaya girecek, çılgınca akan nehirlerde hayatınızı tehlikeye atacak,



- Aslında yolculuk etmekten pek de hoşlanmayan ve gözüpek sayılamayacak kaşiflerle tanışacaksınız.



Bu daha önce hiç karşılaşmadığınız türden bir coğrafya kitabı. Ve müthiş heyecanlı olduğunu da söylemeliyim. Ama önceden uyarmış olayım: Bu kitaptaki gezginlerden bazılarının hikayeleri, tüyler ürperten hastalık, felaket ve ölüm haberleri ile dolu. Ve korkarım ki hepsi de gerçek. Neyse ki siz bu serüvende yalnız değilsiniz, yanınızda size ekip arkadaşlığı yapacak olan kaşif Miles olacak. Hâlâ hevesli misiniz? O halde iyi yolculuklar ve yolunuz açık olsun!

